

روی خط خبر

• کریستوفر تالکین فرزند میراث داری آر آر مارتن خالق «اریاب حلقه‌ها» که نقش مهمی در انتشار آثار منتشر نشده پدرش داشت، در نود و پنج سالگی درگذشت.

• نخستین جلد کتاب «فرهنگ افسانه‌های مردم ایران» نوشته علی اشرف درویشیان و رضا خندان مهابادی منتشر شد. در ابتدای کتاب درباره روش کار در جمع‌آوری افسانه‌های این کتاب می‌خوانیم: «روش کلی مادر این فرهنگ که امیدواریم روزی به صورت دایره‌المعارفی از افسانه‌های ایرانی تدوین شود مبتنی بر روایت کوتاه، اما گویای افسانه‌هاست. برخی از افسانه‌ها که کوتاه بوده‌اند، به صورت کامل آورده شده‌اند و علت آن همان کوتاه بودن افسانه است. البته در صورتی که افسانه چاپ نشده‌ای به دست ما رسیده، آن را همان صورت اصلی وارد کرده ایم و پس از این نیز چنین خواهیم کرد.»

• هنرمندان و خریداران آثار هنری در پی اقدامی خیرخواهانه به کمک سیل زندگان سیستم و بلوچستان آمده‌اند و تعدادی از آثار هنری با همکاری هنرمندان و مجموعه‌داران این آثار جمع‌آوری شده که از سوی گالری «آرتیبیشن» برای معاوضه با اقلام ضروری درخواست شده از طرف مناطق سیل زده سیستم و بلوچستان آماده فروش شده است.

• عبدالله علیمراد، کارگردان شناخته شده انیمیشن ایران، کار ساخت تازه‌ترین اثر خود را با عنوان «جانشین» در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان آغاز کرده است. فضای کلی این انیمیشن که تهیه‌کنندگی آن را کانون پرورش فکری برعهده دارد، به نوعی ورود ماشین به زندگی انسان‌هاست.

• تازه‌ترین کنسرت گروه موسیقی «لیان» بوشهر به سرپرستی محسن شریفیان سی ام دی ماه با اجرای قطعاتی از موسیقی نواحی استان بوشهر برگزار می‌شود. در این کنسرت قطعات محلی و فولکلور جنوب از جمله «محله خومونی»، «انی مه»، «قلعه»، «ماهی فروش»، «تنش باد»، «سی تو» برای مخاطبان اجرامی شود.

• آرون افشار خواننده جوان موسیقی پاپ که آثارش طی ماه‌های اخیر با استقبال مخاطبان مواجه شده، نخستین کنسرت خود را روز بیست و نهم دی ماه در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی برگزار خواهد کرد.

• هفدهمین نشست از سلسله نشست‌های «زیر چتر نقد» با عنوان نقد ترجمه کتاب «اشعار سهراب سپهری به زبان فرانسه» نوشته داریوش شایگان و یانگای به بنیان‌های ادراکی ترجمه، ابعاد پدیدارشناختی و سیالیست معنا، از ساعت ۱۸ تا ۱۹ روزه‌شنبه (۲۸ دی ماه) در سرای اهل قلم موسسه خانه‌کتاب برگزار می‌شود.

• انجمن نویسندگان آمریکا با اهدای یک جایزه از چارلز راندولف فیلمنامه‌نویس فیلم «بامب شل» تجلیل می‌کند. دیویدای گودمن رئیس شاخه غربی انجمن نویسندگان آمریکا در این باره گفت: «فیلمنامه استادانه‌ای که چارلز راندولف نوشته، لحظه فرهنگی معنادار و چالش برانگیزی را به یک درام عمیقاً فریبنده انسانی بدل کرده است.»

• محمد حسین پورفازلی، مدیر بخش تجلی اراده ملی سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر گفت: «بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان بهزیستی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران، وزارت ورزش و جوانان، وزارت دادگستری و وزارت صنعت، معدن و تجارت، از جمله سازمان‌ها و نهادهایی هستند که تاکنون حضورشان در بخش تجلی اراده ملی سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر قطعی شده است.»

• «جنگ ستارگان: خیزش اسکای‌واکر» محصولی از دیزنی سه‌شنبه با عبور از مرز فروش یک میلیارد دلار در رتبه‌بندی آفیس جهانی، فیلم دیگری از این مجموعه شد که فروش از مرز یک میلیارد دلار گذرانده است. پرفروش‌ترین فیلم‌های این مجموعه «نیرو بیدار می‌شود» در سال ۲۰۱۵ و «آخرین جدای» در سال ۲۰۱۷ بودند. فیلم اولی ۳۶۶ میلیون دلار در بازار داخلی و ۱.۱ میلیارد دلار در بازار بین‌المللی فروخت و فیلم دوم ۶۰۰ میلیون دلار در بازار داخلی آمریکا و فروش ۷۱۲ میلیون دلار در بازار بین‌المللی ثبت کرد.

• کیت بلانت با بازیگر سرشناس استرالیایی به عنوان رئیس هیأت داوران جشنواره فیلم ونیز ۲۰۲۰ انتخاب شد.

• تیلدا سویتون با بازیگر بریتانیایی که جایزه اسکار و بفتا را در کارنامه دارد، امسال به عنوان دریافت‌کننده جایزه فلوشیپ یافته معرفی شد.

خبر آخر

هجوم خریداران به یک کتابفروشی پس از انتشار

یک کتابفروشی محلی واقع در انگلستان، پس از انتشار پیامی درباره به فروش رفتن کتاب‌هایش با موجی از سفارشات آنلاین علاقه‌مندان کتاب‌مواجه شد. اربت سامون که یک کتابفروشی در هامپشیر انگلستان است، چندی پیش در صفحه توئیتر خود نوشت: «برای نخستین روز در ۱۰ سال گذشته این کتابفروشی در طول روز حتی یک کتاب نفروخت. «این کتابفروشی عکس‌هایی از قفسه‌های ملو از کتاب کتابفروشی خود در حالی که حتی یک خریدار هم در آنجا وجود ندارد، منتشر کرد. اما زمانی که نیل گیمین، نویسنده مشهور پیام این کتابفروشی را دید و آن را در صفحه توئیتر خود بازنشر کرد، این کتابفروشی طرف مدت یک ساعت، سفارشات آنلاین به مبلغ هزار یوند دریافت کرد. به گزارش ایسنا این کتابفروشی روز گذشته اعلام کرد که صدها پیام برای سفارش کتاب دریافت کرده و در صفحه توئیتر خود نوشت: «عجب شبی! ما غرق در سفارشات شما شده ایم.» حال این کتابفروشی که در کنار کتاب‌های دسته‌دوم، نسخه‌ها و نقاشی‌های قدیمی را نیز به فروش می‌رساند، عکس‌هایی از قفسه‌های خالی مغازه‌اش منتشر کرده است. بسیاری از علاقه‌مندان کتاب اعلام کرده‌اند که قصد دارند جلسات مختلفی را به منظور جذب مشتری‌های بیشتر در این فروشگاه برگزار کنند. این در حالی است که این فروشگاه پیش‌تر میزبان یک جلسه شعرخوانی در هر ماه بوده است. حدوده ۱۵ نفر ظرفیت ۱۵ ساعت حساب صفحه مجازی این کتابفروشی را دنبال کردند. □

غیبت کیهان کلهر در مراسم دریافت جایزه گلوبال فست

جایزه گلوبال فست سال ۲۰۲۰ در بخش هنرمندان سال به کیهان کلهر آهنگساز و نوازنده سه‌تار و کمانچه‌رسید اما مراسم اهدای جایزه بدون حضور این موزیسین ایرانی برگزار شد. در صفحه اینستاگرام کیهان کلهر هم در این متن به نقل از برگزارکنندگان این جایزه منتشر شده است: «ما متفخریم از سه هنرمند برتر در جشنواره جهانی فست ۲۰۲۰ تقدیر به عمل آوریم؛ کیهان کلهر، تام اشنایل و لیزا استفورد برای مشارکت‌های منحصر به فرد، چشمگیر و انگیزشی شما در عرصه هنر از شماسیاساگریم، گلوبال فست باور دارد که موسیقی می‌تواند یک محرکه به سوی جامعه‌ای باشد که تنوع فرهنگی را به عنوان منبع وحدت ارزش‌گذاری می‌کند. با انتقال موسیقی بین‌المللی به مرکز هنرهای نمایشی، گلوبال فست یک اکوسیستم قوی و پایدار برای موسیقی جهانی ایجاد می‌کند. گلوبال فست شبکه‌های خلاق و هنری را که مرزهای فرهنگی و اجتماعی را تجزیه می‌کنند، سرعت می‌بخشد. این امر به حمایت و اشتراک موسیقی جهان به وسیله اجرا تور و رسانه کمک می‌کند. «کیهان کلهر سال ۲۰۱۹ برنده نهمین جایزه جهانی هنرمند سال وومکس و در سال ۲۰۱۷ به همراه گروه راه ابریشم برنده جایزه گرمی شده بود. جشنواره گلوبال فست جشنواره‌ای در زمینه موسیقی است که نیمه اول ماه ژانویه هر سال (اواخر دی) با شناسایی و دعوت مهم‌ترین، متنوع‌ترین و خلاق‌ترین گروه‌های مختلف موسیقی از جهان به شهر نیویورک برای اجرا برگزار می‌شود. هفدهمین دوره جشنواره گلوبال فست شامگاه ۱۲ ژانویه (یکشنبه ۲۲ دی) با حضور ۱۴ گروه از کشورهای مهم در سالن بوپاکا ابای میدان تایمز شهر نیویورک برگزار شد. این گروه‌ها هم‌زمان برنامه‌های خود را در سه صحنه در همین سالن طی پنج ساعت اجرا کردند. همچنین پیش از اجرای گروه‌های یادشده از سه هنرمند به عنوان امسال گروه‌هایی از کره جنوبی، برزیل، ترکیه، استرال، مجارستان، الجزایر و آمریکا برای اجرا به جشنواره دعوت شده بودند. □

پوشش حمایت از سیل‌زدگان دانشجویان انصراف از جشنواره می‌شود؟

ماجراهای یک هفته جنجالی در دنیای هنر

زمانی که بعد از ماجرای سقوط هواپیمای اوکراینی، هنرمندان یک‌صدا شروع کردند به اعلام انصراف از حضور در فستیوال فجر؛ حتی بدبین‌ترین ناظران فرهنگی نیز می‌دانستند که این عکس‌العمل‌ها ریشه در فضای احساسی جامعه و شدت ناراضی و گلايه‌مندی موجود دارد و با بازگشت منطق و تعقل خود هنرمندان نیز خواهند فهمید که سود انصراف از فعالیت و گنیش فرهنگی و هنری تنها به جیب طیف یا افرادی می‌رود که این هنرمندان در اعتراض به آنها اعلام انصراف کرده بودند. برای همین هم در فضای منطقی‌تر و تلطیف‌شده تر روزهای اخیر می‌بینیم که شماری از هنرمندان به گزینه‌های بدیل انصراف فکر می‌کنند. گزینه‌هایی مانند اعلام اعتراض در عین حضور، یا گزینه‌ای مانند اختصاص درآمد‌های فعالیت فرهنگی به اهداف خیریه و در مورد اخیر: کمک به سیل‌زدگان سیستم و بلوچستان. این یعنی که تب تند انصراف از جشنواره به عرق نرسیده؛ البته به شرطی که اظهارنظرها و واکنش‌های رادیکال طیف مقابل بگذارد. صحبت‌هایی از جنس آنهایی که در این چند روزه شنیده‌ایم، که هنرمندی چون مسعود کیمیایی را منقضی شده خوانده، آن دیگری روی آنتن زنده به یکی از بانوان هنرمند توهمین کرده یا آن نماینده مجلس که هنرمندان کنار کشیده را تهدید به ممنوعیت از فعالیت هنری کرده - که خود این تهدید تعداد بیشتری از هنرمندان را وادار به اتخاذ موضعی تندتر کرده است!

سخنان مخالفان در هیاهو و جنجال‌های همه‌روزه فضای فرهنگ‌امابه‌جایی نرسید، به خصوص که کسانی مانند وحید امین پور، صادق کوشکی و... بر طبل افتراق کوبیدند و با ایجاد فضایی دو قطبی جنجال‌ها هم شدت گرفت. شلیک آخر در این بین متعلق بوده به سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس که هنرمندانی که کنار کشیده بودند، تهدید کرد: «این اتفاق فرصت خوبی است که هنرمندانی که از مردم فاصله می‌گیرند، وضعیت‌شان روشن شود.»

فارغ از بحث‌هایی که سخنان پژمان فر در فضای مجازی ایجاد کرد و بسیاری به او خرده گرفتند، اما تأثیر بزرگ‌ترین سخنان در افزایش بیشتر هنرمندان انصرافی بود. در واقع گفته‌های نماینده مشهد و کلات موج دوم انصراف را ایجاد کرد؛ از جمله حمید فرخ‌نژاد که اعلام کرد با اینکه فیلمی در جشنواره ندارد، اما «با توجه به تهدید پژمان فر مبنی بر جلوگیری از فعالیت هنری آن دسته از همکارانی که در هم‌صدا ای با مردم عزاراد و معترض ایران جشنواره فجر را تحریم کرده‌اند» جشنواره را تحریم می‌کند. «با شد که یاد بگیرد با صاحب‌هنر با زبان زور و تهدید صحبت نکنید.»

در ادامه با اینکه سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس گفته‌هایش را تکذیب کرد و اعلام داشت که منظورش اختصاص حمایت‌ها به هنرمندان هم‌گام با نظام بوده و نه جلوگیری از فعالیت دیگر هنرمندان؛ اما دو قطبی ایجاد شده در فضای هنری با این سخنان عمیق‌تر شده بود.

حالا ظاهراً غبارها فرو نشسته و می‌توان نگاهی منطقی‌تر به رخدادها داشت. برای همین هم زمه‌مه‌هایی شنیده می‌شود که هنرمندان بوجه خصوص تئاتری‌ها به گزینه‌های بدیل فکر می‌کنند. ظاهراً بعد از صحبت‌های پژمان فر و صحبت‌هایی که با تنی چند از انصراف دهندگان به عمل آمده، تئاتری‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که گنیش اعتراضی‌شان راه‌شکلی دیگری به‌انجام رسانند.

روز گذشته نادر برهانی مزند، دبیر جشنواره تئاتر پس از وقایع اخیر مرتبط با انصراف گروه‌های نمایشی با دعوت مجدد خانواده تئاتر ایران به همدلی، نامه دوم خود را منتشر کرد. این هنرمند تئاتر در نامه دوم خود با اشاره به دلایل موج انصراف هنرمندان از جشنواره تئاتر عنوان کرده که برآیند جلسه‌ای با «جمعی از کارگردانان محترم منصرف» چنین بوده که «ترک‌خانه با هر تحلیل و گنیش جز به افتراق بیشتر اهل خانه نمی‌انجامد» و پیشنهاد داده که «در راستای کاستن از آلام هموطنان شریف و داغ‌دید سیستم و بلوچستانی با رضایت گروه‌هایی که به جشنواره باز خواهند گشت، بخشی از کمک هزینه آنان، درآمد حاصل از فروش بلیت‌های جشنواره، قسمتی از هزینه‌های بخش ملل و بخشی از حق‌الزحمه نیروهای استادی از طریق انجمن هنرهای نمایشی استان سیستم و بلوچستان به عنوان محور این پوشش، به‌این هموطنان عزیز نیز بچ دیده‌ای اختصاص می‌یابد.»

برهانی مزند البته اشاراتی هم به سخنان جنجالی اخیر کرده بود: «متأسفانه در این روزهایی که نیاز به همکاری بیشتر داریم، اظهار نظری غیرمسئولانه از یک مقام مسئول منتشر شده که به آتش گسست اجتماعی می‌دمد. من با هر نوع برخورد سلبی که راه مفاهمه و گفت‌وگو را مسدود می‌کند، شدیداً مخالفم و این مسأله عزم مرا بر اصرار به همکاری فراینده هنرمندان تئاتر برای حضور در خانه خود بیشتر کرده است.»

با پیمتنظر ماندن و دیدن چه خواهد شد. آیا هنرمندان تئاتر به‌ندای دبیر جشنواره پاسخ داده و به جشنواره باز خواهند گشت؟ آیا این امر به جشنواره‌های دیگر، از جمله فیلم و تجسمی و موسیقی هم‌تسری خواهد یافت؟ □

ماجرا از ویدیوی مسعود کیمیایی کلید خورد که اعلام کرد به احترام جانب‌اختگان پرواز تهران - کی‌فی و در اعتراض به مسائل اخیر فیلم جدید خود، «خون شد» را از جشنواره بیرون می‌کشد. اتفاقی که اگرچه با واکنش تهیه‌کننده فیلم مواجه شد و او اعلام کرد که کیمیایی می‌تواند خودش را از رقابت کنار بکشد، نه فیلم را؛ اما گفته‌های کارگردان تاریخ‌ساز سینمای ایران با استقبال هنرمندان مواجه شد. بعد از کیمیایی بود که سینماگرانی چون پیمان معادی، ترانه علیدوستی، سارا بهرامی، سعید آقاخانی و بسیاری دیگر اعلام کردند نمی‌خواهند در جشنواره فجر حضور پیدا کنند.

اتفاق اصلی امانه در حوزه سینما، که در تئاتر و موسیقی و هنرهای تجسمی رخ داد. در عرصه نمایش بیشتر گروه‌های شرکت‌کننده اعلام انصراف کردند، همچنان که در موسیقی و هنرهای تجسمی - که حتی داوران جشنواره هم کنار کشیدند. به هرحال هنرهای دیگر در قیاس با سینما وابستگی کمتری به سرمایه و سرمایه‌گذاران‌شان دارند و بنابراین امکان واکنش‌های فردی برای آنها بیشتر است.

در این بین البته برخی نیز تلاش کردند تا آتش این اتفاق به چشم خود هنرها و هنرمندان نرود. در همان روزها بود که نادر برهانی مزند، دبیر جشنواره تئاتر اعلام کرد که تئاتر نیاز به همدلی دارد. به هرحال انصراف پر تعداد تئاتری‌ها بود و نبود جشنواره را دچار تردید کرده بود. ابراهیم داروغه زاده، دبیر جشنواره فیلم نیز با انتشار دل‌نوشته‌ای خطاب به هنرمندان از آنها درخواست حضور در جشنواره کرد: «بر هیچ‌و چنان منصفی پوشیده نیست که هنرآفرینی شما، مرهمی است بر قلوب زخمی مخاطبان‌تان که قطعاً شرایط کاهش آلام و دردهای‌شان را نیز فراهم می‌کند. تاریخ این سرزمین، حضور پرشور و مه‌رتان را در کمک به آسیب‌دیدگان حوادث طبیعی و شورآفرینی‌های مدنی فراموش نخواهد کرد. هر ساله، میلیون‌ها ایرانی در سراسر کشور و حتی خارج از مرزها، مشتاقانه و بی‌صبرانه، منتظر تماشای آثارشان هستند تا در سایه آن، کینه، نفرت و عصبیت را از وجودشان پالایش کنند. بی‌شک، احترام به استقبال این مردم که شما یکی از ستارگان زندگی‌شان هستید، تألیف قلوب و نزدیکی دل‌ها را به همراه خواهد داشت.»

اما هنوز در فضای هیجانی و احساسی بُرد با انصرافی‌ها بود، به خصوص که نام‌های بزرگی چون شهرام ناظری، کیوان ساکت، رخشان بنی‌اعتماد، کامبیز درم‌بخش، جمال رحمتی، فاطمه معتمدآریا، پیمان معادی، هدیه تهران، ترانه علیدوستی، علیرضا قربانی، ابراهیم حقیقی، پیمان قاسم‌خانی و... به این جمع افزوده شد. □

البته انصراف در بین هنرمندان مخالفانی هم داشت؛ از جمله کیهان کلهر که گفت: «چهارده طول کشیده که جامعه موسیقی کار کرده زحمت کشیده و مبارزه کرده و به اینجاریسیده‌آها اجازه داشته باشد برای شما کارکنند من اینجا باشم و یا شما صحبت کنم. در خیلی از شهرهای ما خودمان اجازه نداریم کنسرت برگزار کنیم!» یا شهاب حسینی، که در بیانیه‌مانندی گفت: «در احوالات موج و گُل آلود کم‌نپسندتموج سواران و ما هیچ‌کس را نپ گُل آلود نباید در حال حاضر شرایط فعلی متناسب با این مطلب نباشد اما عمل‌کرد تعدادی از همکاران که بعضاً در پشت آن انگیزه‌های شخصی فراوان موج می‌زند، این واکنش را طلب می‌کند. حال تعدادی از همکاران بنای اعلام انصراف از جشنواره گذاشته‌اند. با احترام به تصمیم شخصی آنان، نسبت به آن نقدی دارم که عرض می‌کنم: اولاً این حرکت دامن‌زدن به افتراق جامعه‌شکن خودی و ناخودی است و این در حالی است که جامعه و مردم بیش از هر زمان دیگری به همبستگی و دل‌داری یکدیگر نیازمندند. این رفتار حتی در میان هنرمندان و طرفداران و مخاطبانش نیز شگاف عمیق و شاید جبران‌ناپذیری ایجاد کنند که به صلاح هیچ‌کس نیست.» □